

Vragen van het lid Vergeer (SP) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Nijs over de afschaffing vrijwillige ouderbijdrage. (Ingezonden 17 mei 2004)

1

Kent u het artikel "ROC schaft als eerste vrijwillige bijdrage af"?

Ja.

2

Deelt u de mening dat de kosten voor levensonderhoud van de deelnemers of de ouders al hoog genoeg zijn?

Ik kan deze vraag noch bevestigend noch ontkennend beantwoorden. Daartoe zou het nodig zijn eerst exacter te definiëren wat "hoog genoeg" betekent.

Ik wil niet ontkennen dat er kosten verbonden zijn aan het volgen van beroepsonderwijs; die zijn echter relatief in relatie tot het inkomen van de ouders en de deelnemers. Wat voor de ene ouder een fors bedrag is, kan voor een hoogverdienende ouder probleemloos zijn. Juist daarom bestaat de WTOS, die uitgaat van het inkomen van de ouder, en wordt ook in de WSF daarmee rekening gehouden.

3

Deelt u de mening dat veel andere scholen zo onopvallend mogelijk aan hun leerlingen melden dat de bijdrage voor extra activiteiten vrijwillig, is om zoveel mogelijk geld binnen te halen? Zo ja, wat gaat u hiertegen ondernemen?

Mij hebben geen signalen bereikt dat de praktijk die u beschrijft wijdverbreid zou zijn. Niettemin heb ik natuurlijk ook gemerkt dat er wel degelijk problemen zijn met de vrijwillige bijdrage in de BVE-sector. Ik heb daarom in het wetsvoorstel verandering medezeggenschap BVE, u aangeboden in december 2003, het instemmingsrecht van de deelnemer aangescherpt t.o.v. de WMO, met name op het punt van de vorm van de overeenkomst. Het instemmingsrecht op de opbouw en hoogte van de bijdrage blijft. Daarnaast is door Bve Raad en Job een servicedocument overeengekomen, dat heel helder aangeeft hoe een instelling de bijdrage het beste zou kunnen regelen. Ik sluit een kopie van dat document bij, waarmee ik tevens uitvoering geef aan mijn toezegging gedaan tijdens het overleg met de VKC OCW op 21 april 2004 over schoolkosten om dat document aan de Kamer te sturen. Het wetsvoorstel zorgt er in combinatie met het servicedocument voor dat er een sluitende aanpak van de problematiek van de vrijwillige bijdrage komt

4

Hoe garandeert u de toegankelijkheid van het onderwijs, als de verantwoordelijkheid voor de hoogte van de vrijwillige ouderbijdrage/deelnemersbijdrage enkel bij de scholen wordt gelegd met grote verschillen in de hoogte van de bijdrage als consequentie?

De deelnemer heeft binnen de kaders van de WMO al instemmingsrecht over de opbouw en de hoogte van de vrijwillige bijdrage. Met het wetsvoorstel wijziging medezeggenschap bve wordt dit aangescherpt en moet de deelnemersraad ook instemmen met de wijze waarop de vrijwillige bijdrage wordt overeengekomen tussen instelling en deelnemer. Het is dus waar dat ik de beslissing bij de onderwijsinstelling wil leggen, maar er is daarbij wel sprake van checks and balances: een college van bestuur kan zeker niet eenzijdig over de bijdrage beslissen.

5

Hoe staat het met de door de staatssecretaris aangekondigde voorziening waarin geregeld is dat er jaarlijks een aparte verklaring getekend dient te worden inzake de vrijwillige bijdrage, dat er binnen het pakket diensten dat voor de vrijwillige bijdrage geleverd wordt keuze moet zijn onderdelen al dan niet te willen (en dus te betalen) en dat er een reductie- en kwijtscheldingregeling moet zijn?

In het servicedocument geven Bve Raad en Job aan dat de vrijwillige bijdrage niet in de onderwijsovereenkomst hoort, maar via een aparte verklaring behoort te worden overeengekomen door de instelling met de deelnemer. Dat laatste geeft de deelnemer de vrijheid niet akkoord te gaan, waardoor het vrijwillige karakter helder wordt. Ik neem aan dat de instellingen werken langs de wijze waarop hun brancheorganisatie dat voorstelt. Doen ze dat niet, dan verwacht ik dat de deelnemer via de JOB bij mij aan de bel trekken. De deelnemers krijgen bovendien instemmingsrecht in de nieuw te starten deelnemersraden over de vorm van de overeenkomst inzake de vrijwillige bijdrage; als de instelling dus afwijkt van het servicedocument, kan de deelnemersraad die instemming weigeren. Zo ontstaat, zonder gedetailleerde regelgeving of bureaucratie, maar via goede checks and balances, een werkbaar systeem dat voldoet aan mijn toezegging op dit punt aan de Kamer.

Bijlage: servicedocument vrijwillige bijdrage van Job en Bve Raad